

Rekrytering hos ungdom problem för spelmännen (men inte i Alfta och Delsbo)

När Erik Öst spelar Härritten och Fantomen tillsammans med Gnesta-Kalle i TV tror folk att det är spelmansmusik. Men så är det inte. Det är rätt och slätt gammal dansmusik, fastlog spelmannen och trädgårdsmästaren Bertil Rydberg, Örebro. Han ställde även frågan varför spelmännen och folkmusiken så sällan får komma till tals i Sveriges Radio-TV.

På detta svarade Olof Rydbeckas representant Märta Ramsten, att Erik Öst och hans kolleger sorterar under underhållningen, medan folkmusiken hör till musikavdelningen. Just nu har vi ett folkmusikprogram en gång i veckan. Det går i P2 och på mindre bra sändningstid. Det ska bli bättre, lovade fröken Ramsten.

Det här replikskiftet var ett av många, många vid Sverige Spelmans Riksförbunds årsstämma, som på lördagen hölls i Hudiksvall. Hälsinglands Spelmansförbund var värd, och Hudiksvalls stad svarade för förplågnaden på Hantverksgården. Det var första gången i SSR:s historia som en årsstämma förlagts utanför Stockholms sfär.

Knis Karl Aronsson, Leksand omvaldes till riksförbundets ordförande. Styrelseledamöter på två år blev Bengt Carlsson, Norrköping och Helge Nilsson, Bergsjö, som omvaldes. Till ny styrelsesuppleant på två år valdes Axel Syde, Lund. Revisorer blev Evert Nilsson, Stockholm, omvald med Erik Nilsson, Hudiksvall, nyvald och suppleanten Sture Nilsson, Stockholm, nyvald.

Valberedningskommittén med Lennart Eriksson, Forsa som skicklig ordförande omvaldes. I kommittén ingår Stina Nilsson, Lahlholm och Bror Sandberg, Mörklinta. De avfälliga förbundens talan

fördes av Sörmlands representant, som hoppades att Sörmland, Uppland och Västerbotten skulle få återinträde.

Skåningen Axel Syde pläderade för en regional uppdelning av landskapsförbunden. Han ville att Skåne, Småland, Blekinge och Halland skulle gå samman som motvikt med den norrländska dominansen. En kontaktman från sydblocket skulle vara representerad i styrelsen. Regionalfrågan skulle tas upp vid en träff i Falkenberg i vår, förklarade styrelsen.

FÖRFALSKNING

Syde var kritisk mot den förfalskning av folkmusiken som sker dagligen med jippon i radion, ekvilibristik och jazzinslag. Herrar som Gunnar Hahn och Erik Öst tjänar pengar på något som inte är folkmusik. Nej, vi måste slå vakt om stugornas gamla traditionsfyllda och äkta folkmusik, menade Syde.

UNGDOMSFRÅGAN

Årsstämmans stora debattämne var ungdomsfrågan. Spelmännen håller på att förgubbas. Det gäller att nyrekrytera bland ungdomen, få dem att känna för folkmusik, som måste vara »inne». Vägarna dit är många. PR-verksamheten måste intensifieras och musikläraryrket intressera.

Det är vidare viktigt att Skolöverstyrelsens musikkonsulent kom-

Hedersmärken till jägare

Svenska jägareförbundets överstyrelse har delat ut hedersmärken i silver till bl a hemmansägare Lennart Berglöf, Harmånger, skogs- och lantbrukare Harry Brattlund, Näsvisken, lantbrukare Ivar Ekström, Alfta, hemmansägare Carl Grantz, Järnsjö, ingenjör Arne Molander, Sandviken, verkställare Sven Nordenstahl, Ångebo och byggnadsnikare Per Törnkvist, Hudiksvall. (TT)

mer in i bilden. Årsstämmans styrelse fick uppdrag att tillskriva de olika landskapsförbunden, om deras inställning till blivande ungdomsstämmor. Hälsinglands ungdomar fick i det här sammanhanget beröm för sina strålande insatser. Alftas och Delsbos ungdomslag nämndes som lysande föregångare.

Tilläggs kan, att Olof Östman, Hudiksvalls stadsfullmäktiges ordförande hälsningstalade och samtidigt passade på att slå ett slag för Glada Hudik och turismen. Staden representerades också av drätselkammarens ordförande, Martin Sandström.

Tuffin.

Ungdomar gladde på Hudik-stämman EN SUCCÉ UTAN LIKE

Lördagens stora Spelmansstämma i Läroverkets fullsatta aula i Hudiksvall blev en pyramidal succé. Den ärevärdiga, lärdomsprängda salen vibrerade och svängde av rytm och fräsiga rundstråk. Det stampades taktfast, bugades och knixades. Det var sug i såväl blick som stråke.

Det låg spänning och förväntan i luften, när den bygdedräktsskrudade stora 60-mannaorkestern med påfallande många damer, gjorde sin entré på podiet. Kvällens inspirende och energiske dirigent spelmannen Sven Härdelin, Bergsjö »slog in» öppningsnumret »Delsbo Brudmarsch» med A-mollsversionen av Härdelins framlidne far Tore Härdelin. Man nästan chockades av den fina samklang och det rena, schvungfulla och taktfasta tonflödet.

FRAMGÅNG

Hälsinglands Spelmansförbunds ordförande Erik Nilsson, Hudiksvall, hälsade sedan publiken välkommen.

— Ingenting stämmer i dag, sa Nilsson. Det kom fler ombud till stämmolunchen än vi beräkna och det kom fler människor än vi någonsin anat till den här konserten. Arrangemangen har rubbats något men de är glädjande med en sådan här framgång.

Allspelet fortsatte så med Ljusdalsvals av Märten Andersson. 60 klingade som en enda solis. Bättre betyg går inte att sätta. Forsalagets sex spelmännen tog sig sedan an Polska efter Hult-Lars och Forsaminnen av Jon-Erik Öst. Kvällens förste solist var 84-åriga Janne Ellström från Forsa, som spelade en Skål-låt från Forsa. Kluriga toner, fint framförda med rak ton. Emil Olsson, Alfta och Hugo Westling, Bollnäs framförde en fiolduett i polskans tecken kontraptiskt, knixigt och med fint modulerat samspel.

HÖJDPUNKT

Något av kvällens höjdpunkt blev Delsbo Ungdomslags framträdande. Under John Erikssons inspirerade ledning. Laget med 17 stråkar, tre klarinetter och en cello, hanterad med bravur av Ingrid Eriksson började med en Ringlåt. Stycket var annorlunda instrumenterat. Monotonin och cello-satserna färgade låten effektivt. Och

nog brusade det om Jon-Erik Halls »Lagårdsbrus», »Pillertrillande» gångar och rullstråk för hela slanten. Ungdomarna, som reser till Wien i påsk, avslutade med en polska Landets främsta ungdomslag hade spelat upp och fått stort A.

Walter Ramsby Göteborg en Alabo för förskingringen, visade sig vara en ekvilibrist på ko- och bockhorn samt pipa i gran. Han trollade fram tre vallåtar. Avslutade sina solonummer med fint klarinettspel.

Hudiksvalls Folkdanslag gjorde konststycket att dansa ett polska potpurri på aulans trånga estrad. Snurrbocksvariant, From-Olles D-mollspolska och andra finesser negs och snurrades fram till ackompanjemang av dragspel och tre fioler.

»SPANSK DÅRSKAP»

Som en svartlockig näck och häxmästare hypnotiserade Thore Härdelin d y från Delsbo publiken med en äkta polska efter Hultklappen. Efter soloframträdandet sa pappa Sven Härdelin så här: Ja, nog åbäkar, bugar och har sej grabben min. Men han spelar mycket bättre än jag. Härdelinarna lät sedan publiken njuta av »Spanska dårskapen» från 1200-talet eller på spelmansspråket »La Folia — varianten» en av tusen.

Akademikerna Bengt Bykvist och Lennart Eriksson från Forsa visade att de sannerligen inte var främmande för folkmusik. Vis — polska från Forsa fick ett värdat utförande.

MÅSTARTAKTER

Kvällens gästsolist var flerfaldige norske mästaren Hans W Brimi från Garmo. Här kom mästertakterna fram i ett flertal springdanser från Gudbrandsdalen. Med handleden intill fiolhalsen exellerade Grimi med aktförsjuningar, underfundig sämföring, förslag, trioler och fin ton. Se, det var en spelman på topp.

Alftas ungdomslag under Mauritz Callmyrs ledning presenterade tre stycken bla Beväringsslåt från Ovanåker. Callmyr har satt den raka, exakta prägeln på sina ungdomars spel.

Allaget avslutade den minnesrika stämman med Liv-Anders polska, J E Halls C-dur-vals och Hälsingelåten med allsång. Idel bravurnummer.